

Dom Mikołaja Kopernika

Dom Mikołaja Kopernika to średniowieczna kamienica, która w drugiej połowie XV wieku należała do rodziny Koperników. Wielu historyków wskazuje ją jako miejsce, gdzie w 1473 roku przyszedł na świat wielki astronom - Mikołaj Kopernik, który jako pierwszy dowiódł, że Ziemia nie jest nieruchomym centrum wszechświata a jedynie jedną z planet krążących po orbitach wokół Słońca.

Nie można jednak wykluczyć, że miejscem narodzin twórcy teorii heliocentrycznej była inna kamienica, gdyż w 1473 roku Kopernikowie posiadali jeszcze część domu położonego przy Rynku Staromiejskim. Ponieważ do czasów dzisiejszych zachował się tylko dom przy ulicy Kopernika, dawniej nazywanej ulicą św. Anny, to właśnie on tradycyjnie wskazywany jest jako dom rodzinny i miejsce urodzin wielkiego astronoma.

Dom Kopernika swój obecny wygląd otrzymał w XV wieku. Fasada kamienicy ozdobiona jest ostrołukowym portalem, ceglаныmi fryzami i pionowymi wnękami, w których namalowano charakterystyczne dla średniowiecznego Torunia dwubarwne wzory. Dom - podobnie jak w innych miastach hanzeatyckich - pełnił w czasach Kopernika jednocześnie funkcje mieszkania i magazynu. Na parterze od strony ulicy znajdowała się wysoka sień z kątem kuchennym, klatką schodową i nadwieszoną drewnianą izdebką. W tylnym trakcie mieścił się niższy i mniejszy pokój, nad którym ulokowana była jeszcze jedna izba, używana zazwyczaj jako sypialnia dla całej mieszkającej tu rodziny. Wszystkie inne pomieszczenia, w tym również obszerne piwnice, używane były w średniowieczu do przechowywania żywności i towarów handlowych.

Obecnie wewnątrz tej i sąsiedniej - również gotyckiej - kamienicy mieści się oddział toruńskiego Muzeum Okręgowego noszący nazwę Dom Mikołaja Kopernika. W kamienicy należącej w XV w. do rodziców astronoma zapoznać się można z odtworzonym średniowiecznym układem wnętrza i ich wystrojem z okresu od XV do XVIII wieku. Szczególnie cenne są belkowane stropy oraz ściany pokryte dekoracją malarską, niekiedy pamiętającą nawet czasy Kopernika. W drugiej części muzeum prezentowane są koleje życia Mikołaja Kopernika. Obok pamiątek po astronomie i jego rodzinie zebrano tu również kolekcję różnych wydań przełomowego dzieła Kopernika "De Revolutionibus", a także przedmioty dokumentujące wszechstronną działalność wielkiego uczonego w I połowie XV wieku. Z kolei obszerne piwnice pod obiema kamienicami są miejscem stałej wystawy zatytułowanej "Świat toruńskiego piernika". Można tu między innymi zobaczyć barokowe formy do wyrabiania piernikowego ciasta i poznać oryginalny skład jego składników, a nawet spróbować swoich sił w piernikarskim rzemiośle. Atrakcją muzeum jest również zlokalizowany w oficynie Domu Kopernika model dawnego Torunia, przy którym prezentowany jest spektakl światło-dźwięk poświęcony młodości toruńskiego astronoma i historii jego rodzinnego miasta w średniowieczu. Sława Kopernika jest magnesem nieustannie przyciągającym do jego kamienicy setki tysięcy turystów rocznie.

